Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

18

Vragen van het lid **Pia Dijkstra** (D66) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat een veelbelovend longkankermedicijn niet voor elke patiënt beschikbaar is*. (ingezonden 11 september 2015).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 16 september 2015).

Vraag 1
Kent u het bericht «Longkankermedicijn niet voor elke patiënt beschikbaar»?[1], en het bericht «Moet ik dan maar dood omdat ik in Nijmegen woon?»[2]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2 en 3
Op welke manier wordt geborgd dat het middel nivolumab voor alle patiënten, ongeacht hun woonplaats, beschikbaar is, zoals toegezegd in een brief over de sluis voor intramurale geneesmiddelen: «In de tijd dat het middel in «de sluis» is opgenomen is het wel beschikbaar voor patiënten en artsen»?[3]
Klopt het dat er twaalf verschillende ziekenhuizen zijn aangewezen om het middel nivolumab te verstrekken, maar dat op het dit moment nog maar vier ziekenhuizen dit doen? Zo ja, wat zijn de redenen dat de overige ziekenhuizen het middel nog verstrekken, en hoe beoordeelt u deze? Op welke termijn zal het middel wel beschikbaar zijn in alle hiertoe aangewezen ziekenhuizen?

Antwoord 2 en 3
Zoals ik in mijn brief van 15 september 2015 naar aanleiding van het «Verzoek uit Regeling van werkzaamheden inzake kankerpatiënten die in ene ziekenhuis een medicijn wel krijgen en in het andere niet» heb beschreven wordt nivolumab, zolang het in de «sluis» zit, voor longkanker patiënten met een indicatie voor nivolumab gratis ter beschikking gesteld. Daarnaast geldt dat voor deze patiënten de geneeskundige zorg, die gepaard gaat met die behandeling, deel uit maakt van het verzekerde pakket. Daarmee zijn er mijns

[1] http://nos.nl/artikel/2056802-longkankermedicijn-niet-voor-elke-patient-beschikbaar.html
[2] http://nos.nl/artikel/2056823-moet-ik-dan-maar-dood-omdat-ik-in-nijmegen-woon.html
[3] Kamerstuk 29 477 nr. 343.

ah-tk-20152016-18
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

inziens geen financiële belemmeringen om nivolumab toe te dienen aan patiënten.
Uit een belronde van het Ministerie van VWS met de twaalf aangewezen centra komt het volgende beeld naar voren. Tien van de twaalf ziekenhuizen geeft aan deze zorg gewoon te leveren aan eenieder die hiervoor in aanmerking komt; een klein deel nog maar sinds kort. Twee ziekenhuizen geven aan dat zij deze zorg binnen enkele weken gaan leveren. Hoewel het begrijpelijk is dat deze zorg ingeregeld moet worden, dat was ook zo geweest als nivolumab meteen in het pakket was toegelaten, is het zaak dat eventuele resterende onduidelijkheid over levering en vergoeding van deze behandelingen zo snel mogelijk wordt weggenomen. Ik roep partijen op om, daar waar dit nog niet is gebeurd, op zo kort mogelijke termijn concrete afspraken te maken in de lopende contracten die nodig zijn om eventuele resterende onduidelijkheid rond de (vergoeding bij) verstrekking van nivolumab weg te nemen.
Voor longkankerpatiënten met een indicatie voor nivolumab behoort de geneeskundige zorg die gepaard gaat met de toediening van nivolumab tot het verzekerde pakket. Daarmee valt deze zorg onder de zorgplicht van verzekeraars. Zij dienen ervoor te zorgen dat verzekerden met longkanker, die in aanmerking komen voor het gebruik van nivolumab, hier ook toegang toe hebben. Overigens kan dit betekenen dat een patiënt hiervoor wat verder zal moeten reizen. Van belang is dát de zorg geleverd wordt, niet niet waar de zorg wordt geleverd. Indien een ziekenhuis niet in staat is om een patiënt met longkanker, die een indicatie heeft voor een behandeling met nivolumab, te behandelen, zorgt de verzekeraar ervoor dat deze patiënt de behandeling in een van de (andere) aangewezen centra ondergaat. Zorgverzekeraars Nederland heeft mij toegezegd dat verzekeraars hierin hun verantwoordelijkheid pakken.
De NZa ziet toe op de zorgplicht van verzekeraars. De IGZ ziet op haar beurt toe op verantwoorde zorgverlening bij aanbieders. Op basis van de eerder genoemde belronde heb ik er vertrouwen in dat patiënten met een indicatie voor deze behandeling deze zorg ook krijgen.

Vraag 4
Hoe moeten artsen omgaan met patiënten die medisch gezien in aanmerking komen voor het middel, maar waarvoor geen plek in een (nabijgelegen)ziekenhuis beschikbaar is?

Antwoord 4
Ik raad deze artsen aan hun patiënten te adviseren om hierover contact op te nemen met de zorgverzekeraar. Daarnaast dient het ziekenhuis, wanneer het signaleert dat het patiënten niet in behandeling kan nemen, noch elders kan plaatsen, hiervoor ook zelf aandacht te vragen bij de verzekeraar. Voor een patiënt met longkanker die een indicatie heeft voor een behandeling met nivolumab, geldt dat de geneeskundige zorg die gepaard gaat met die behandeling deel uit maakt van het verzekerde pakket. Daarmee is deze zorg onderdeel van de zorgplicht van verzekeraars. Zij dienen ervoor te zorgen dat verzekerden die in aanmerking komen voor het gebruik van nivolumab hier ook toegang toe hebben. Overigens kan dit best betekenen dat een patiënt hiervoor wat verder zal moeten reizen. Om aan de zorgplicht tegemoet te komen is het van belang dat zorgverzekeraars concrete afspraken maken in de lopende contracten met de zorgaanbieders over het gebruik van nivolumab, onder andere over de verwachtte patiëntenaantallen en te hanteren tarieven voor de zorg eromheen. Op die manier wordt voorkomen dat er onduidelijkheid resteert bij verzekeraars, aanbieders en patiënten over deze zorg.

Vraag 5
Hoe verhoudt de ontstane situatie zich tot de afspraak die gemaakt is tijdens het bestuurlijk overleg medisch specialistische zorg (op 9 juli 2015) «dat er geen patiënten om budgettaire redenen de toegang tot dure geneesmiddelen wordt ontzegd»?[4]

---

[4] Kamerstuk 29 477 nr. 344.

Antwoord 5
Hoewel met name de organisatie van zorg rond het gebruik van nivolumab in een aantal ziekenhuizen tijd heeft gekost heb ik op basis van de eerdergenoemde belronde vertrouwen in dat partijen genoemde toezeggingen waarmaken en dat longkanker patiënten met de betreffende indicatie toegang hebben tot nivolumab.